

Čís. 7369.

Pro žalobu o obnovu, pokud jde o okolnost, že se svědek, znalec nebo strana dopustila křivé výpovědi, platí konečná lhůta podle čís. 3 § 534 c. ř. s., co do jiných okolností v důvodech trestního rozsudku uvedených konečná lhůta podle čís. 4 § 534 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 1. října 1927, R I 792/27.)

Procesní soud první stolice zamítl žalobu, by byla podle § 530 čís. 2 a 7 c. ř. s. povolena obnova řízení ve sporu o uznání otcovství a placení výživného, v němž byla žaloba zamítnuta, jelikož bylo na základě přísežné svědecké výpovědi Alžběty Z-ové vzato za prokázáno, že tato svědkyně se žalovaným nikdy tělesně neobcovala a že žalovaný proto není otcem žalujícího dítěte. Odvolací (správně rekursní) soud vyhověl odvolání (správně rekursu) a změnil napadený rozsudek (usnesení) v ten způsob, že obnovu řízení povolil. Důvody: Žaloba z důvodu § 530 čís. 2 c. ř. s. musí býti vznesena podle § 534 čís. 2 c. ř. s. v konečné lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy rozsudek trestního soudu nabyl právní moci, bez ohledu na to, kdy strana o rozsudku zvěděla. Rozsudek trestního soudu ze dne 14. září 1923 nabyl právní moci dne 2. prosince 1925, po případě dne 26. prosince 1925 a jest proto žaloba o obnovu z důvodu § 530 čís. 2 c. ř. s. podaná dne 27. května 1926, opožděna, třeba že se zákonné poručenstvo žalující strany dozvědělo o rozsudku teprve dne 26. dubna 1926. Nemůže-li však zákonné poručenstvo nezletilého žalobce uplatňovati tento důvod, může opřít žalobu o důvod podle § 530 čís. 7 c. ř. s., jak žalující strana také učinila. Podle tohoto zákonného ustanovení může řízení skončené rozsudkem k návrhu strany býti obnoveno, když strana nabyde vědomosti o nových skutkových okolnostech nebo nalezne důkazy nebo nabyde teprve možnosti jich použití, jichž přednes nebo použití v řízení dřívějším byl by způsobil příznivější pro ni rozhodnutí ve věci hlavní. Nemůže zajisté býti pochybnosti o tom, že rozsudek krajského soudu ze dne 28. listopadu 1925, jímž Alžběta Z-ová byla odsouzena pro zločin podvodu spáchaný křivým svědectvím ve sporu C VII 705/23, jehož obnovy se žalující strana domáhá, jest důkazem nově nalezeným, jež žalující strana v řízení dřívějším nemohla použití a možnosti té nabyla teprve po jeho skončení a že tento nový důkaz, jakož i okolnosti rozsudkem tím zjištěné mohou způsobiti příznivější pro ni rozhodnutí ve věci hlavní. Rozsudkem ve věci C VII 705/23 byla žaloba o uznání otcovství a plnění výživného zamítnuta proto, že nemanželská matka Alžběta Z-ová potvrdila jako svědkyně, že se žalovaným nikdy tělesně neobcovala. Ježto podle rozsudku ze dne 28. listopadu 1925 vzal trestní soud za prokázáno, že výpověď Alžběty Z-ové jest křivá a že tato dopustila se tím zločinu podvodu podle §§ 197 a 199 a) tr. zák., jest to zajisté skutečností, která může míti podstatný vliv na rozhodnutí sporu a způsobiti příznivé rozhodnutí pro žalující stranu. Podle

§ 534 čís. 4 c. ř. s. jest žalobu o obnovu podati, uplatňuje-li se důvod podle § 530 čís. 7 c. ř. s., v konečné lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy strana byla s to, by použila právoplatného rozsudku neb u soudu uvedla skutkové okolnosti a průvodní prostředky, o nichž nabyta vědomosti. Žalující strana nabyta vědomosti o trestním rozsudku krajského soudu a o skutkových okolnostech, jím za prokázané vzatých, dne 26. dubna 1926, jak jest zjištěno záznamem o dojití spisů na právní ochr. odd. čes. zem. nalezince v Praze. Žaloba o obnovu došla sice na soud prvé stolice teprve dne 27. května 1926, avšak byla podána na poštu nejpozději již 26. května 1926, neboť nemůže býti sporu o tom, že byla poslána na soud z Prahy poštou a poněvadž podle § 89 zák. o s. org. nepočítají se do zákonných lhůt dny poštovní dopravy, jest žaloba podána ve lhůtě § 534 čís. 4 c. ř. s., tedy včas.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek, správně usnesení soudu prvé stolice s opravou, že se žaloba odmítá.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávněnost. Podle § 530 čís. 2 c. ř. s. může řízení skončené rozsudkem býti obnoveno, když se svědek, znalec nebo strana dopustila křivé výpovědi a když se rozsudek zakládá na této výpovědi. V tomto případě není tedy rozsudek trestního soudu sám o sobě důvodem obnovy, nýbrž okolnost, že se svědek, znalec anebo strana dopustila při výslechu ve hlavním sporu zločinu. Z toho jest zřejmo, že co do jiných okolností, které snad obsahují důvody trestního rozsudku a které se přímo nevztahují na křivou výpověď strany, svědka nebo znalce, platí ustanovení čís. 7 § 530 c. ř. s., že obnova řízení jest přípustna také tehdy, když strana nabyde vědomosti o nových skutkových okolnostech, jichž použití ve hlavním sporu by způsobilo příznivější pro ni rozhodnutí. Je-li tomu tak, platí pro žalobu o obnovu, pokud jde o okolnost, že se svědek, znalec nebo strana dopustila křivé výpovědi, konečná lhůta podle čís. 3 § 534 c. ř. s., co do jiných okolností v důvodech trestního rozsudku uvedených konečná lhůta podle čís. 4 tohoto §. Ve případě, o nějž jde, měl tedy žalobce co do okolností, že se svědkyně Eliška Z-ová dopustila křivé výpovědi, podati žalobu o obnovu podle § 534 čís. 3 v konečné lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy rozsudek trestního soudu nabyl právní moci, t. j. nejpozději ode dne, kdy rozhodnutí vrchního zemského soudu v Praze ze dne 26. prosince 1925, týkající se odvolání obžalované do rozsudku krajského soudu jako soudu trestního v P. ze dne 28. listopadu 1925, bylo doručeno Elišce Z-ové, t. j. od 20. ledna 1926. Ustanovení § 534 čís. 3 c. ř. s., že měsíční lhůtu k podání žaloby o obnovu dlužno počítati ode dne právomoci trestního rozsudku, zní všeobecně a proto je v tomto směru lhostejno, zda rozsudek trestního soudu doručen také udavateli trestního činu nebo soukromému účastníku, čili nic. a zda stalo se tak právem, či neprávem. Žalobu o obnovu řízení, která došla procesního soudu 27. května 1926, dlužno tedy, pokud jde o důvod obnovy podle čís. 2

§ 530 c. ř. s. podle § 543 c. ř. s. odmítnouti, byť i byla, jak tvrdí stěžovatel, podána na poštu již 25. května 1926. Stěžovatel uplatňuje ovšem v žalobě také důvod obnovy podle čís. 7 § 530 c. ř. s., že se svědkyně Eliška Z-ová dopustila křivého svědectví proto, že po podání původní žaloby o uznání otcovství přišel k ní Vojtěch D. a jí říkal, by před soudem seznala, že dítě není žalovaného, že dítě bude sám podporovati a že Eliška Z-ová, by se manželka žalovaného o věci nedozvěděla, s ním umluvila tak, že obdržela od něho 2.000 Kč a žalovaný jí slíbil, že bude na dítě přispívati. Jak již doličeno, neopodstatňují tyto vedlejší okolnosti důvod obnovy podle čís. 2 § 530 c. ř. s., nýbrž spadají pod čís. 7 tohoto §, jehož se žalobce v žalobě o obnovu řízení rovněž dovolává. Tu pak podle čís. 4 § 534 c. ř. s. nutno měsíční lhůtu počítati ode dne, kdy strana byla s to, by na soudě uvedla skutkové okolnosti a průvodní prostředky, o nichž nabyla vědomosti. Z poručenských spisů okresního soudu v P. je zřejmo, že Eliška Z-ová k návrhu právního ochranného oddělení zemského nalezince v Praze o těchto okolnostech byla 2. června 1925 u soudu slyšena, že je vylíčila, jak jsou v žalobě o obnovu řízení uvedeny, a že protokol byl 27. června 1925 zaslán ochrannému oddělení, jež na základě protokolu na Elišku Z-ovou učinilo trestní oznámení pro křivé svědectví. Žalobcův zákonný zástupce dozvěděl se tedy o těchto okolnostech nikoliv teprve zasláním trestních spisů, t. j. 26. dubna 1926, nýbrž již 27. června 1925. Podle obsahu žaloby o obnovu a podle povahy věci jsou důvodem obnovy tyto okolnosti, obsažené již v protokolu s Eliškou Z-ovou, nikoliv okolnost, že je uvádí také trestní soud v důvodech rozsudku, jímž Eliška Z-ová byla uznána vinnou zločinem podvodu. Měsíční lhůta k podání žaloby počínala tedy již 27. června 1925 a žaloba podaná teprve 27. května 1926 je opožděna. Trestní rozsudek není tedy, jak nesprávně má za to rekursní soud, v celém rozsahu novým důkazem ve smyslu čís. 7 § 530 a neprávem počítá měsíční lhůtu ode dne 26. dubna 1926. Bylo proto dovolacímu rekursu vyhověti a obnoviti usnesení soudu první stolice s opravou, že se žaloba podle § 543 c. ř. s. odmítá.

Čís. 7370.

Náhradní nárok podle § 227 ex. ř. nepřisluší nájemci, jenž sám vydražil nemovitost, v níž měl najaté místnosti.

(Rozh. ze dne 1. října 1927, R I 793/27.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost nepřiznal soud první stolice vydražiteli jako nájemníku ve vydraženém domě náhradní nárok z nájemní smlouvy vtělené knihovně na vydraženém domě v pořadí za vymáhajícím věřitelem a před posledním knihovním věřitelem. Důvody: Nárok tento soud neuznává za důvodný, neboť podle § 227 ex. ř. nárok na náhradu za zrušené právo nájemní nastupuje jen tehdy, když nájemce předčasně následkem pro-